

UITGAVE VAN WIJKVERENIGING DE VOGELWIJK

Vogelwijk

Jaargang 68 **8** december 2025

**NAVOTOP ALS AFSCHIEDSKLUS | SAAMHORIGHEID DOOR SAMEN ETEN
VROLIJKE KLARINETKLANKEN | VOGELWIJK BLIJFT SINT MAARTEN TROUW**

Van de Redactie

Door Dick van Rietschoten

Jaargang 68 . december 2025
Nummer 8

Advertenties

Beheerders: *Michiel Kok* en *Dick Tielrooij*
E advertentiebeheer@vogelwijkdenhaag.nl

Redactie

Dick van Rietschoten
Laan van Poot 152, T 06 27268377
E dvvanrietschoten@ziggo.nl

Mieke Hendriks
Papegaailaan 12, T 06 38444072
E miek.hendriks@gmail.com

Mischa Vos
Kruisbeklaan 49 T 06 40 28 63 12
E mischavos@hotmail.com

Ruud van der Hoofd (webmaster)
E webmaster@vogelwijkdenhaag.nl

Algemeen mailadres redactie
redactie@vogelwijkdenhaag.nl

Website wijkvereniging
www.vogelwijkdenhaag.nl

Aan- en afmelden van leden
E leden@vogelwijkdenhaag.nl. Zie verder achterin onder 'Ledenadministratie'

Verschijning: 8 x per jaar. Oplage: 1950 ex.

Druk
Pasmans Drukkerij
Chroomstraat 33, 2544 EX Den Haag
T (070) 397 71 71
E info@pasmans.net

Ingezonden kopij

Journalistieke bijdragen of brieven van lezers zijn van harte welkom. De redactie heeft het niet eens te zijn met de inhoud van ingezonden brieven, maar behoudt zich het recht voor niet-inhoudelijke redactionele wijzigingen aan te brengen of al te uitvoerige teksten te bekorten. In bijzondere gevallen is de redactie en/of het bestuur gerechtigd ingezonden stukken niet te plaatsen.

Vorige maand bezocht ik op aanraden van velen het nog tamelijk nieuwe museum Feniks in Rotterdam, ook wel bekend als het 'Migratiemuseum'. Het bleek de trip alleszins waard, alleen al vanwege de architectonische vormgeving van deze opgepimpte voormalige opslagloods van de Holland Amerika Lijn. Een van de effecten die Feniks teweegbrengt is dat de bezoeker tot het besef komt dat migratie al eeuwenlang wereldwijd een alledaags verschijnsel is. Het museum biedt geen recept om de problemen die hiermee samenhangen op te lossen, maar als je alles op je laat inwerken, vormt zich in je hoofd vanzelf een lijstje met ingrediënten: rationaliteit, redelijkheid, menselijkheid, inschikkelijkheid, maar ook doortastendheid en gestrengheid.

Ook het (bijna) afgelopen jaar was het migratievraagstuk in ons land en in onze eigen woonomgeving weer veelvuldig onderwerp van gesprek. In 2026 zal dat niet anders zijn. In het nieuwe kabinet, maar eveneens op lokale schaal in de discussies rond het omstreden gemeentelijke plan om van het oude ziekenhuiscomplex aan de Sportlaan een multifunctioneel opvangcentrum te maken.

Gezien het feit dat er op 18 maart gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden waarbij nu al een gedoodverfde winnaar kan worden aangewezen, lijkt het niet waarschijnlijk dat dit plan onder een nieuw college van B en W in z'n oorspronkelijke opzet doorgang zal vinden. Het wordt vast een onsje minder. In de Vogelwijk zal dat op verschillende plekken tot zuchten van opluchting leiden, want een recent onderzoek van de Haagse Hogeschool onder bewoners van de wijken rond het vroegere ziekenhuis leidde tot de verrassende conclusie dat in de Vogelwijk de paniek en angst over het opvangplan het grootst is. Daar hebben veel niet-geënquêteerde wijkbewoners inmiddels vraagtekens bij gezet, want zij herkennen zich daar niet in. Toch zal het eindrapport voor de besturen van de drie wijkverenigingen de leidraad zijn voor verder overleg met de gemeente over het opvangplan. We wensen alle betrokkenen veel wijsheid toe. En een bezoek aan het Rotterdamse Feniks-museum.

Mondhygiënist Roselique Meijer
Distelvinkplein 4
2566 GH Den Haag

06 28 25 77 52
info@mondhygienistroseliquemeijer.nl
www.mondhygienistroseliquemeijer.nl

Flower Power

Huidverzorging van Dr. Hauschka

- Anders dan anders
- 100% natuurzuiver

Marja van Vliet
Arabisaan 47

www.flowerpower.info

06 15567604

Foto: Marieke Boon Fotografie

Blijbouw Aannemersbedrijf

Blijbouw is een allround aannemersbedrijf en biedt u alle diensten aan onder één dak. Denk hierbij aan complete verbouwingen en of renovaties, uitbouwen, opbouwen, elektra, timmerwerken, badkamers, keukens, toiletten, schilderwerken, vloeren, daken, metselwerken en sloopwerkzaamheden. Kortom een allround aannemersbedrijf!

De huizen in de vogelwijk vallen onder het specialisme van Blijbouw. Renovaties en aanbouwen doen wij op dit moment het meest in de wijk. Wij weten precies wat wij tegen kunnen komen tijdens de werkzaamheden en kunnen er daarom ook rekening mee houden in het voortraject.

Tevens kiest u voor Blijbouw wanneer u op zoek bent naar een totaal leverancier. Wij delen de projecten op in stukken zodat er voor u meer overzicht ontstaat in de verbouwing. Stapsgewijs nemen wij u mee in de verschillende fases en zorgen wij dat de verbouwing een feestje wordt!

Ook het eigen personeel, 13 vakmannen in dienst op dit moment, kan een reden zijn om te kiezen voor Blijbouw. Elk met een eigen specialiteit maar vooral gericht op renovatie en uitbouw in het klassieke segment.

Zie onze website vol met foto's en referenties. Hier kunt u een indruk krijgen van onze manier van werken en de resultaten van ons werk.

De vijf pijlers van Blijbouw:

1. Betrouwbaarheid
2. Ontzorgen
3. Oplossingsgericht
4. Samenwerking
5. Tevredenheid

Blijbouw aannemersbedrijf
Stevinstraat 210
2687 EV Den Haag
www.blijbouw.nl
info@blijbouw.nl
06-51915562

De wijk in Vogelvlucht

Door Yvonne van der Meer, voorzitter wijkvereniging De Vogelwijk

In deze gure herfst, op weg naar de winter, kan ik gelukkig melding maken van een warme samenwerking met betrekking tot het dossier rond het vroegere Haga-ziekenhuis. Enerzijds is er het gezamenlijk optrekken van de voorzitters van de bewonersorganisaties uit de Vogelwijk, de Bomenbuurt en Bloemenbuurt en anderzijds kijken we terug op een goede samenwerking met de Haagse Hogeschool.

Wat dat laatste betreft: dankzij de in mei dit jaar (na de toen gehouden ledenvergadering) in het leven geroepen Commissie Ziekenhuislocatie Sportlaan heeft de Haagse Hogeschool het afgelopen najaar in de genoemde drie wijken een enquête gehouden om te peilen wat daar onder de bewoners leeft over de plannen rond de nabije en verdere toekomst van het ziekenhuiscomplex. Daarbij is gekozen voor een kwalitatief onderzoek volgens een door de HHS gevolgde methodiek. Er zijn ruim 400 mensen geïnterviewd. De resultaten daarvan zijn verwerkt in een mooi en lezenswaardig document, dat te vinden is op onze website www.vogelwijkenhaag.nl

Schaalverkleining

De uitkomsten van de enquête zullen in de komende tijd worden gebruikt om de participatie van onze wijken in de besluitvormings-trajecten van de gemeente handen en voeten te geven. Dat geldt zowel voor de tijdelijke opvang voor verschillende groepen mensen als de toekomstige permanente invulling van het ziekenhuisterrein als woongebied. Het eindrapport is ook toegevoegd aan de relevante stukken voor de gemeenteraad en het college.

Een belangrijke conclusie uit het onderzoek is onder meer de veel geuite wens van bewoners van de drie wijken om een kleiner aantal

mensen in de tijdelijke opvang te huisvesten, met een zorgvuldige doelgroepkeuze en een degelijk veiligheidsplan. Dat is ook de inzet van de drie bewonersorganisaties in het overleg met de gemeente. En dat geldt ook voor de wensen met betrekking tot de permanente woonbestemming: focus op seniorenwoningen en woningen voor starters en niet 50 maar 30 procent sociale huurwoningen.

Een belangrijk punt is dat de drie bewonersorganisaties samen maar liefst zo'n 25.000 bewoners vertegenwoordigen! Deze vorm van participatie is eigenlijk een cadeautje voor de gemeente, waarbij we van harte hopen dat het uitgekapt wordt.

Emoties

Ook tijdens onze recente algemene ledenvergadering van 18 november bleek dat het Haga-dossier zorgt voor verschillende soorten emotie. Dat is inmiddels in ons land niet ongebruikelijk waar het gaat om de huisvesting voor asielzoekers. Het bestuur van de wijkvereniging heeft echt begrip voor alle emoties, maar we hebben ervoor gekozen om op basis van de resultaten van de genoemde enquête de participatie verder invulling te geven.

Intussen houden we ons ook nog met andere aspecten van onze wijkgemeenschap bezig. We denken al voorzichtig aan een leuk feest in 2026, maar ook aan het her-activeren van het vroegere netwerk van lancoördinatoren, het moderniseren van onze website en het stimuleren en subsidiëren van activiteiten die de verbinding in de wijk versterken. Samen met onze activiteiten in de richting van de gemeente proberen we er zo voor te zorgen dat ook in de toekomst de Vogelwijk een fijne wijk blijft om in te wonen.

Kritiek op onderzoek in wijken naar meningen over opvangplan Sportlaan

Door Dick van Rietschoten

Het recente onderzoek door studenten van de Haagse Hogeschool naar de opvattingen van bewoners uit de Vogelwijk en de Bomen- en Bloemenbuurt over de ontwikkelingen rond het vroegere ziekenhuiscomplex aan de Sportlaan is in de Vogelwijk kritisch ontvangen. Dat bleek tijdens de algemene ledenvergadering van de wijkvereniging op dinsdagavond 18 november in het Quick-gebouw.

De uitkomsten van het onderzoek, waarbij vooral de focus lag op het gemeentelijk opvangplan voor onder anderen asielzoekers, statushouders en jonge 'zorguitstromers', lieten zien dat in de Vogelwijk de weerstand tegen dit opvangplan het grootst is. In de Bomen- en Bloemenbuurt is volgens het eindrapport de neiging tot acceptatie groter, hoewel daar (net als in de Vogelwijk) ook sterk wordt aangedrongen op een kleinschaliger opvang, dus voor reductie van het aantal van 600 à 700 personen dat nu in het plan wordt genoemd. Vertegenwoordigers van de Stichting Wijkbelang Segbroek, die al bijna anderhalf jaar aanstuurt op vermindering van aantallen en doelgroepen in het opvangplan, lieten tijdens de ledenvergadering weten dat hun opvattingen in het onderzoek niet goed uit de verf zijn gekomen. Ook uitten zij kritiek op de methodiek van het onderzoek: er zijn volgens hen veel te weinig mensen gehoord. Anderzijds klonken vanuit de zaal ook geluiden van wijkbewoners die zich niet herkennen in de gesignaleerde weerstand tegen het opvangplan. Frank Rutten, initiatiefnemer van het onderzoek en lid van de Commissie Ziekenhuislocatie Sportlaan, betoogde dat het onderzoek wel degelijk representatief is geweest. Hij kon echter de critici, die vanuit alle drie onderzochte wijken een harder 'nee' tegen het opvangplan hadden verwacht, niet overtuigen. Yvonne van der Meer, voorzitter van de

wijkvereniging, zei na afloop van de discussie: „Wij hebben gelukkig de afgelopen tijd bij de gemeente al een voet tussen de deur gekregen. Nu dit onderzoek is afgerond gaan wij samen met de twee andere bewonersorganisaties met dit rapport in de hand naar de gemeente om verder over de plannen te praten.” NB: Het complete eindrapport is te vinden op de website van de wijkvereniging, www.vogelwijkdenhaag.nl.

Appelloods

Ook op andere terreinen onderhoudt de wijkvereniging contacten met de gemeente, maar dat verloopt niet altijd soepel. Zo vertelde bestuurslid Paul Lohmann over zijn recente teleurstellende ervaringen rond het dossier over de zogeheten Appelloods aan de Laan van Poot. Dit uit de oorlogsjaren daterende bouwwerk wordt nu van de gemeente gehuurd door de Haagse theatergroep Rabarber, die het op

Nieuwe penningmeester: Frans de Boer

Het bestuur van de wijkvereniging heeft een nieuwe penningmeester. De ledenvergadering van 18 november benoemde bij acclamatie de 58-jarige Frans de Boer op deze post. Frans, geboren en getogen in het Gooise Laren, woont sinds 17 jaar aan de Kwartellaan. Hij werkt bij een softwarebedrijf in Den Haag en heeft zich zelf aangemeld als kandidaat ter vervulling van de al vele maanden bestaande vacature in het bestuur. Secretaris en oud-voorzitter Lodewijk de Haes heeft de afgelopen tijd de functie van penningmeester ad interim vervuld.

zijn beurt weer onderverhuurt aan het toneelgezelschap House of Rat. Komend jaar loopt het huurcontract af. Aanvankelijk was de gemeente van plan de loods te slopen, maar dat idee is inmiddels in de prullenmand beland.

Paul Lohmann: „We hebben als wijkvereniging de gemeente laten weten dat wij de huur wel willen overnemen. Als dat lukt, gaan we een stichting oprichten voor de exploitatie van deze loods, die dan diverse wijkgebonden functies kan krijgen en ook beschikbaar blijft als theaterlocatie. De gemeente leek daar wel oren naar te hebben, maar onlangs hebben we onverwacht te horen gekregen dat de gemeente alle mogelijke gegadigden voor het overnemen van de huur een kans wil geven om een plan in te dienen. Het is nu dus allerminst zeker dat we de loods in beheer krijgen. We wachten nu noodgedwongen de ontwikkelingen af, maar geven ons plan niet op.”

Veiliger Sportlaan

Na een langdurige voorbereiding heeft de gemeente in overleg met de Verkeerscommissie van de wijkvereniging een voorlopig plan opgesteld om het eerste deel van de Sportlaan verkeersveiliger te maken. Het gaat om het gedeelte tussen de Houtrustweg (bij het Shell-benzinestation) en de Kwartellaan. Inmiddels heeft de gemeente daarover op 25 november een informatiebijeenkomst voor omwonenden gehouden.

Stef Tours van de Verkeerscommissie legde tijdens de ledenvergadering uit wat de bedoeling is. „Het moet een stuk veiliger worden voor het langzaam verkeer. De maximumsnelheid voor auto's wordt 30 kilometer per uur, er worden drempels aangelegd en er komen duidelijke fietsstroken, waardoor de rijbaan voor auto's en bus 24 wordt versmald. Ook zal het asfalt worden vervangen door klinkers. Verder ligt er een optie om in het gedeelte tussen de Houtrustweg en het kruispunt met Fahrenheitstraat en Nachtegaallaan eenrichtingverkeer voor auto's in te stellen, richting Houtrustweg. Ook wordt nog gezien of de bus uit dit deel van de Sportlaan kan worden geweerd.”

De verwarring die de gemeente onlangs in rondgestuurde brieven stichtte over het parkeerregime in de wijk is volgens Stef inmiddels opgelost. De Vogelwijk behoudt een uitzonderingspositie in het 'POET-beleid'. Wie z'n auto niet op de eigen oprit wil parkeren, mag dat op straat doen voor het jaartarief van 339,10 euro. Huub Cramer van de Verkeerscommissie nam vervolgens al een voorschot op de werkzaamheden die de komende jaren worden verricht op het traject van lijn 12 (met nieuwe trams) in de Goudenregenstraat en op de Nieboerweg. Het laatstgenoemde 'Vogelwijk-gedeelte' zal pas in 2028 worden aangepakt.

Huub Cramer: „Hier wordt de gehele spoorconstructie vervangen. De rails krijgen een nieuwe fundering, met geluiddempende rubber blokken. Ook komen er 'middeneilanden' bij de haltes en tegelijk zal het kruispunt bij de Laan van Poot en Mezenlaan veiliger worden gemaakt voor overstekers.”

Lidmaatschap wijkvereniging

Er heerst de laatste tijd nogal wat verwarring over het lidmaatschap van de wijkvereniging. Wijkbestuurslid Michiel Kok gaf toe dat de communicatie daarover beter had gekund. „We hebben dit jaar de koppeling tussen lidmaatschap en wijkblad losgelaten. Dit betekent dus dat alle wijkbewoners voortaan het blad ontvangen, en niet meer uitsluitend de leden. We hebben daar overigens al veel positieve reacties op gekregen. Bewoners van de Vogelwijk kunnen echter nog steeds lid van de wijkvereniging worden om daarmee steun te verlenen aan wat de wijkvereniging allemaal doet - zoals belangenbehartiging of sponsoring van straatfeesten - en betrokkenheid te tonen bij het wel en wee van de wijk. Binnenkort krijgt iedereen het verzoek om een vrijwillige jaarlijkse donatie te doen van 25 euro. Wie dat betaalt, is dan officieel lid van de wijkvereniging.”

In de Brievenbus

Reacties en meningen van leden

Geachte redactie,

Graag wil ik uw aandacht voor het feit dat zo'n drie maanden geleden het enige bankje aan het Eiberplein in opdracht van de gemeente is weggehaald. Aanvankelijk waren er meerdere banken rond het Eiberplein maar successievelijk verdween de ene na de andere. Ook bankjes bij de speeltuin aan de Kwartellaan en bij de Montessorischool zijn de afgelopen tijd verdwenen.

Bankjes hebben in de wijk een duidelijke functie. Ze verbinden mensen, het is een ontmoetingsplek en ze vormen een rustpunt voor mensen die (al dan niet tijdelijk) slecht ter been zijn. Het zijn hangplekken voor jong en oud. Nu de bankjes aan het Eiberplein er niet meer zijn, blijven degenen die slecht ter been zijn binnen en de jongeren verdwijnen in de duinen.

Onlangs verscheen in Nieuwsblad Den Haag Bohemen een artikel waarom in stadsdeel Loosduinen steeds meer bankjes worden geplaatst vanwege de door mij aangehaalde functie die ze hebben. Ook is op 1 november in Loosduinen een boekje met de titel 'Ode aan het hangen' aan wethouder Hilbert Brede-meijer gepresenteerd.

Ik ga ervan uit dat het weghalen van het laatste bankje aan het Eiberplein geen actie van een enkele burger is geweest maar dat dit in overleg met het bestuur van de wijkvereniging in de Vogelwijk is gebeurd. Ik wil graag een pleidooi houden om dat bankje en liefst meerdere bankjes in de wijk terug te plaatsen.

*Met vriendelijke groet,
Ineke Brügemann, Kiplaan*

Myra Rooselaar van de Stichting Wijkbelang Segbroek heeft op 21 november aan de gemeenteraad en het College van B en W de onderstaande brief geschreven.

Met deze brief wil ik mijn ernstige zorgen uitspreken over de enquête die namens de drie Segbroekse wijkverenigingen (Bomenbuurt, Bloemenbuurt en Vogelwijk) is uitgevoerd over o.a. de toekomst van het voormalige Haga-ziekenhuis. Het is inmiddels onmiskenbaar dat dit onderzoek:

- niet professioneel is opgezet
- niet professioneel is uitgevoerd
- op geen enkele manier representatief is

Dat dit rapport desondanks als 'serieuze input' is besproken binnen de Commissie Samenleving van de gemeenteraad is uiterst zorgwekkend. Daarmee gaat de raad voorbij aan zijn verantwoordelijkheid om zich uitsluitend te laten leiden door rapporten die gestaafd zijn met feitelijke data — iets wat hier volledig ontbreekt. Het enquêteproject, uitgevoerd door de Haagse Hogeschool, verdient als schoolopdracht enige sympathie, maar kan en mag nooit de beeldvorming beïnvloeden over gevoelige onderwerpen zoals de tijdelijke en permanente invulling van het voormalige Haga ziekenhuis.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de Vogelwijkvereniging op 18 november werd al duidelijk:

- er zijn grote proces- en keuzefouten gemaakt bij de opzet
- ondanks deze fouten blijkt uit de resultaten nog steeds dat een grote meerderheid van de wijken zich tegen de huidige plannen van de gemeente uitspreekt.

Het samenvattend rapport dat aan de gemeenteraad werd gepresenteerd, was een vergoelijkte versie. Er werd beweerd dat het om waardevol onderzoek zou gaan, terwijl het in werkelijkheid niet meer is dan een rommelig schoolproject zonder methodologische basis.

Bij de conclusies ontbreekt elke vorm van feitelijke verantwoording:

- geen datatabellen
- geen inzicht in responsverdeling of foutmarges
- geen methodologische verantwoording
- geen namen of titels van de personen die de resultaten hebben onderzocht

Enkele voorbeelden van tekortkoming in de uitvoering:

- De opzet was uitsluitend kwalitatief, zonder representatieve selectie
- Drie totaal verschillende onderwerpen werden in zeer weinig vragen geperst (slechts drie vragen gingen daadwerkelijk over het Haga-terrein).
- De uitvoering lag bij onervaren eerstejaarsstudenten
- Buurtbewoners fungeerden als begeleiders, wat sociale druk veroorzaakte, overduidelijk zichtbaar in de verschillen tussen online en offline resultaten
- De studenten waren tijdens straatinterviews nauwelijks herkenbaar en kregen slechts de instructie 'iemand te spreken'.
- Bij deur-aan-deurinterviews ontbrak een stratenplan; ook willekeurige voorbijgangers (wel of niet woonachtig in de wijk) zijn geïnterviewd
- Geïnterviewden kregen geen volledige informatie: men vertelde enkel dat het om een schoolopdracht ging
- De voorzitter van de enquêtecommissie schakelde de overige commissieleden volledig uit bij beslissingen en uitvoering.

Als professional op het gebied van marketingcommunicatie ben ik groot voorstander van enquêtes, mits professioneel opgezet en uitgevoerd. Gezien de genoemde tekortkomingen mogen de gepresenteerde resultaten geen enkele basis vormen voor beleidsvorming rondom het Haga-complex. Ik verzoek u dringend:

- Beschouw deze enquête als wat het is: een sympathiek schoolproject, niet meer en niet minder
- Baseer beleidsvorming uitsluitend op feitelijk onderbouwde gegevens.

Met vriendelijke groet,

Myra Rooselaar

‘Het grote zit in de aandacht voor het kleine’

Peter van Heerwaarden, bruggenbouwer

Door Mischa Vos

De belangrijkste gebeurtenis die Den Haag als internationale stad weer eens goed op de kaart zette, was dit jaar de NAVO-topconferentie op 24 en 25 juni. Menig Hagenaar herinnert zich nog goed de wegafsluitingen en andere veiligheidsmaatregelen die ermee gepaard gingen. Op de achtergrond was bij deze operatie een flinke rol weggelegd voor Vogelwijkbewoner en gemeentelijk topambtenaar Peter van Heerwaarden.

Al ruim drie decennia woont Peter van Heerwaarden (68) aan de Nieboerweg, bij de herkenbare bocht tegenover het Distelvinkenplein. Zijn levensverhaal begint echter op een van de Waddeneilanden, want hij werd geboren in Den Burg op Texel. Na de middelbare school vertrok hij naar Groningen voor een studie bedrijfseconomie en in 1980 bracht een baan hem naar Den Haag. „Achteraf gezien was Den Burg maar klein. Den Haag gaf me als stad veel meer lucht,” zegt hij. Van het Westeinde schoof

hij via het Regentessekwartier steeds dichterbij de kust. Toen hij en zijn (vandaag de dag ex-)partner één kind hadden en een tweeling verwachtten, verruilden ze de te krap geworden parterre aan de Franklinstraat voor de ruimere woning aan de Nieboerweg.

Brugfunctie

Sinds 1986 werkt Peter bij de gemeente Den Haag, al jarenlang als een soort vliegende keep binnen de organisatie. Vijf keer was hij

secretaris bij coalitieonderhandelingen na gemeenteraadsverkiezingen en vervulde hij interimdirecteursrollen bij verschillende gemeentelijke diensten. „De combinatie van inwoner en ambtenaar bevalt me uitstekend. Je leert de stad op een andere manier kennen; dat is ontzettend leuk.” Zijn functies speelden zich de laatste twintig jaar vrijwel altijd af op het snijvlak van politiek en de ambtelijke organisatie. In die rol voelde hij zich thuis: „Als je de taal van politici spreekt én van ambtenaren én je hebt aan beide kanten vertrouwen, dan kun je veel betekenen.”

NAVO-top

In 2023 kreeg Peter een nieuwe klus op z'n bord: namens de gemeente Den Haag werd hij projectdirecteur voor de organisatie van de NAVO-top die pas zo'n twee jaar later in Nederland zou plaatsvinden en waarvoor Den Haag zich als gaststad had gekandideerd. In de zomer van dat jaar stuurden burgemeester Van Zanen en het World Forum een brief aan het Rijk: Den Haag wilde én kon het aan. Andere potentiële gaststeden haakten gaandeweg af vanwege mindere scores op hotel- en congrescapaciteit, bereikbaarheid en veiligheid. Vlak voor de kerstdagen van 2023 kwam het

groene licht. Vanaf januari het jaar erop ging het tempo flink omhoog, want er moest natuurlijk heel veel gebeuren. De politieke steun was breed en Peter, die eigenlijk richting zijn pensioen ging, besloot nog even door te gaan. „Dit wilde ik echt graag nog doen!”

Het ministerie van Buitenlandse Zaken trok de inhoudelijke en logistieke lijn, de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) nam de veiligheidsaspecten onder z'n hoede en Peter met zijn team regelde alles wat 'de stad' betrof, zoals de bereikbaarheid, de logistiek rond de locatie en de communicatie met bewoners en ondernemers.

Peter: „Er was een periodiek veiligheidsoverleg waarin afstemming plaatsvond tussen NCTV, Defensie, Politie, AIVD, Marechaussee, Rijkswaterstaat, Buitenlandse Zaken en de gemeente. En vanzelfsprekend nam het aantal overlegmomenten steeds meer toe naarmate de top dichterbij kwam. We hadden daarbij één groot gezamenlijk doel: een veilige, gastvrije top met zo min mogelijk hinder voor de Hagenaars.”

Zeepekist

Dat was dan ook meteen de grootste uitdaging: de balans tussen veiligheid en een stad

De afgesloten Johan de Wittlaan tijdens de NAVO-top

BLOEIENDE STEM

Durf je stem te laten horen!

Door zingen win je aan gezondheid & zelfvertrouwen

Alleen het verlangen om te zingen is genoeg.

BLOEMENBUURT
www.bloeiendestem.nl

- Zangles
- Koren
- Zangvakanties
- Mantra zingen
- Stembevrijding

06.12424776

Bel bij overlijden of een vrijblijvende kennismaking:
070 - 21 44 369 (dag en nacht)

www.mareuitvaartbegeleiding.nl

BOSOPTIEK
S I N D S 1 9 2 1

Thomsonlaan 40
T 070 345 06 65
www.bosoptiek.nl

DEVILEE

NVM MAKELAARS

SCHEVENINGSE MAKELAARS
voor regionaal onroerend goed

makelaars@devilee.nl
Telefoon 070 352 42 01

Prins Willemstraat 31
2584 HT Scheveningen

Verhuizen is nooit gemakkelijk, en brengt altijd heel wat rompslomp met zich mee. Wij weten dat, en helpen u graag bij het inrichten en decoreren van uw nieuwe thuis.

Deco Home van der Wallen is een 'full service' woninginrichter waar ouderwetse kwaliteit en service nog steeds heel belangrijk zijn. Gratis interieuradvies, persoonlijk advies en vakwerk. Dat zijn de pijlers van ons familiebedrijf.

Peter en Jetske van der Wallen staan voor u klaar om u te helpen met de keuze van de juiste kleur verf of behang. Maar ook om u te helpen de juiste keuze te maken als het gaat om zonwering, gordijnen of een nieuwe vloer.

Dankzij de uitgebreide collecties van alle bekende kwaliteitsmerken is een keuze makkelijk gemaakt; bij ons vindt u alles onder één dak! Tapijt, laminaat, houten vloeren, overgordijnen, vitrages en inbetweeners, zonwering, verf en behang.

Wij stofferen ook uw trappen, naaien nog ambachtelijke lopers, zelfs uw oude maar zo geliefde meubels kunt u door ons opnieuw laten stofferen! Echt vakwerk voor ieder budget. Smaakvol, kleurrijk, en altijd van goede kwaliteit.

Een eigen team van schilders, behangers, stoffeerders en monteurs staat klaar om alles vakkundig af te werken.

We helpen graag met een planning, zodat u op de dag van verhuizing direct kunt genieten van uw nieuwe huis!

Van der Wallen

Fahrenheitstraat 620 - 2561 DL Den Haag
Tel.: 070 - 360 37 07 - www.decohomevanderwallen.nl

die zo goed mogelijk moest blijven functioneren, aldus Peter. „Laat ik een voorbeeld geven. De bereikbaarheid van Scheveningen, strand en haven, was voor ons zeer belangrijk. De top werd per slot van rekening midden in de zomer gehouden. Daarom wilden we de Scheveningseweg en Raamweg zo lang mogelijk openhouden. En het openbaar vervoer moest waar mogelijk blijven rijden.”

Waar welke delegatie zou verblijven, werd hem bewust niet verteld. „Wat je niet weet, kun je ook niet delen,” zegt hij droog.

Tijdens bewonersbijeenkomsten stond hij figuurlijk en regelmatig ook letterlijk op een ‘zeepkist’ om uit te leggen wat er ging gebeuren. „Het ging vaak om ogenschijnlijk kleine vragen, maar wel vragen die voor bewoners heel groot zijn: er was bijvoorbeeld iemand die moest verhuizen, er moesten parkeerproblemen worden opgelost en de bevoorrading van winkels moest door kunnen gaan. Daar zaten we bovenop. Het grote zit immers in aandacht voor het kleine.”

Onverwachte situaties

Slapeloze nachten had hij niet, maar de top zat wel voortdurend in zijn hoofd. „Je staat altijd aan. Soms werd ik wakker en dacht ik na over oplossingen voor vraagstukken of onverwachte zaken. Neem de ochtendkranten. Die moesten natuurlijk bezorgd blijven worden. Samen met mensen van DPG Media, de uitgever van onder meer het AD, de Volkskrant en Trouw, gingen we rond de tafel en we bedachten iets leuks: op het Statenplein kwamen grote bakken met kranten te staan. En daarbij een koffiekar met croissants. Niet alleen voor abonnees, maar voor iedereen. Het werd uiteindelijk een leuk buurtpodium waar mensen elkaar troffen. Ook de media en uiteraard burgemeester Van Zanen kwamen daar langs.”

„Er waren voor de dagen rond de top ook programma's voor delegaties gemaakt. Dat sloeg goed aan. Een bezoek aan het Panorama Mesdag was bijvoorbeeld onderdeel van het

partnerprogramma van de staatshoofden. Mevrouw Erdoğan, die daar vlakbij met haar man in het Hilton logeerde, was zo enthousiast over dat museum dat er voor haar een extra uitgebreide rondleiding werd georganiseerd.”

De top zelf duurde kort, maar werd een succes. Dat president Trump niet in Noordwijk, maar op Huis ten Bosch zou overnachten, is lang geheimgehouden. Peter lacht erbij als hij vertelt: „Het was natuurlijk een beetje alsof je een kind een snoepje geeft. Hij had nog nooit in een bevoond paleis geslaperd!”

Vertrouwen

Inmiddels is de gemeentelijke bruggenbouwer, die de officiële pensioenleeftijd al ruim is gepasseerd, nu echt zijn werkzaamheden op het stadhuis aan het ‘afbouwen’. „Ik werk lopende zaken af”, zegt hij, „en bedank vriendelijk voor nieuwe klussen die me worden aangeboden.” Hij heeft twee kleinkinderen en wil meer van zijn vrije tijd genieten. Wel doet hij met plezier nog vrijwilligerswerk als lid van de raad van toezicht van buurt- en theaterhuis De Regentes (het voormalige zwembad in de Weimarstraat), maar verder hecht hij zeer aan een minder overvolle agenda. „Je kunt blijven werken als je wilt, maar op een gegeven moment is het gewoon mooi geweest.”

Vluchtelingenopvang

Terugkijkend zegt hij: „Wat ik altijd heb gedaan, is contact maken en aanspreekbaar en bereikbaar zijn. En uitleggen wat kan, maar ook eerlijk zeggen als iets níét kan. Dáár zit het vertrouwen.” Dat speelt wat Peter betreft ook bij het vraagstuk rondom de vluchtelingenopvang in de Vogelwijk. „Als wijkbewoner zeg ik: zeker ook in onze wijk moet hier ruimte voor zijn. En als ambtenaar zeg ik: ook al is het ingewikkeld, het is echt te doen, mits je het gesprek met de buurt voert, een wenkend perspectief biedt en je aan je afspraken houdt. Als je dat uitstraalt en bereikbaar bent, vergroot dat het vertrouwen. Daar ben ik van overtuigd.”

Vrolijke noot aan de Laan van Poot

Door Dick van Rietschoten

Een jaar geleden maakten Jasper van Enk en zijn zwangere partner Nadia hun entree als Vogelwijkbewoners. Met Sinterklaas in zicht betrokken ze een bovenwoning aan het begin van de Laan van Poot. Een schitterend cadeau, vonden ze. En hoewel er aardig wat te renoveren viel, wisten ze: er zit muziek in dit huis. Dat was trouwens ook letterlijk het geval, want beiden zijn toegewijde amateurmusici. Jasper is klarinettist in een dubbel blaaskwintet en Nadia speelt al van jongs af aan viool.

„We moeten ons soms nog steeds in de arm knijpen. Wonen we werkelijk in deze mooie buurt? Ja, het is geen droom”, zegt Jasper. „Het was echt een buitenkansje dat we dit konden kopen. Als ik hier een rondje hardloop, schiet dat ook vaak door m’n hoofd.”

Hij vertelt hoe blij verrast ze waren toen ze hun nieuwe onderkomen uit begin 1919 - de wijk was destijds net in aanbouw en heette nog *Tuinstadwijk Houtrust* - voor de eerste keer zagen. Het was weliswaar een bovenwoning, maar ze hadden net als de andere etagebewoners uit het blok wel een eigen stuk achtertuin. Jasper: „De vorige eigenaren hadden er tientallen jaren gewoond, het was dus gedateerd en er was lange tijd geen onderhoud gepleegd, maar we beseften meteen dat het met veel liefde en aandacht weer iets heel moois zou kunnen worden. Daar zijn we stapje voor stapje nog steeds mee bezig. Dat het niet zo snel gaat, had vooral te maken met Nadia’s zwangerschap en de geboorte van onze dochter Lana op 14 juni dit jaar.”

Kunstmatige Intelligentie

De 35-jarige Jasper, geboren en getogen in Rijswijk, is in het dagelijks leven werkzaam in de IT-branche als *enterprise architect*. Anders gezegd: ontwerper van gecompliceerde en geavanceerde digitale infrastructuur voor een onderneming. Zijn werkgever is de Dutch Flower Group, een grote speler in de internationale

handel in bloemen en planten, gevestigd in het Westland. Zijn vooropleiding komt hem hier zeer van pas, want tien jaar geleden studeerde hij aan de Universiteit van Amsterdam af in het computervakgebied Artificial Intelligence. „Tegenwoordig is dat helemaal hot, maar toen was het voor veel mensen nog iets heel mysterieus”, zegt hij.

Jeugdorkest

Jaspers digitale bezigheden vormen echter niet de hoofdmoot van ons gesprek. Hij wil vooral graag vertellen over zijn muziekhobby. „Ik speel al jarenlang klarinet in een dubbel blaaskwintet, dat *Pedlev* heet. Het is een ensemble dat is voortgekomen uit het Hofstads Jeugdorkest, waar ik als twaalfjarige jongen lid van werd.”

„Op de basisschool had ik al blokfluit leren spelen en toen ik negen jaar was, stimuleerden mijn ouders me om naar een muziekschool in Rijswijk te gaan. Daar koos ik voor de klarinet, niet alleen vanwege het uiterlijk, maar ook voor de klank. Toen ik na drie jaar een eigen klarinet had, en niet meer een geleende van de muziekschool, ben ik overgestapt naar het Hofstads Jeugdorkest hier in Den Haag. Hartstikke leuk. En spannend ook. Ik weet nog goed dat ik voor het eerst meespeelde in een concert met publiek, in de grote Anton Philipszaal. Zenuwachtig natuurlijk, net als iedereen, maar het ging goed. Ik heb trouwens ook nog een poosje op een tenorsax gespeeld. Dat had ik

mezelf helemaal aangeleerd. De speelwijze lijkt op de manier waarop je een klarinet bespeelt.”

Jazz en big bands

Vanuit het Hofstads Jeugdorkest ontstond twintig jaar geleden het Hofstads Blazers Ensemble. Een klein gezelschap met fagotten, hobo's, klarinetten, dwarsfluiten en hoorns, nu en dan ondersteund door een contrabas. Jasper, net vijftien jaar, had zich er ook voor aangemeld. Elke twee weken werd er geoefend onder leiding van de charismatische Haagse hoboïst Peter Le Feber. „Ik vond dat magisch”, zegt Jasper. Het spelen in een betrekkelijk kleine groep met alleen blaasinstrumenten is een totaal andere beleving dan wanneer je deel uitmaakt van een compleet symfonieorkest. Het vereist ook veel meer concentratie. In een orkest kun je per ongeluk nog wel eens een steek laten vallen, dat merkt haast niemand, maar in zo'n ensemble kan dat echt niet. Je moet dus goed je eigen mannetje staan.”

„In die tijd begon ik me ook steeds meer te interesseren in jazz en muziek van big bands à la Glenn Miller. Niet dat ik een totale afkeer had van popmuziek, hoor. Phil Collins en Queen bijvoorbeeld vond ik wel goed en zelfs ook

sommige heavy metal-bands, maar het jazz-genre trok me gewoon meer, ook omdat de klarinet daarin soms een belangrijke rol speelt. En vanwege het ensemble waarin ik speelde ging ik me ook meer oriënteren in de klassieke muziek.”

Reünie

Naarmate de jonge blazers ouder werden, gingen studeren, verkering kregen of bezigheden vonden die belangrijker werden geacht dan musiceren, verwaterde het ensemble enigszins en veranderde van samenstelling. Maar in 2016 wist dirigent Peter Le Feber een reünie te bewerkstelligen van de oude garde, waar Jasper ook toe behoorde. Zo ontstond, los van het Hofstads Jeugdorkest, een volwassen dubbel blaaskwintet met een nieuwe naam: *Pedlev*. „Die naam hebben we met z'n allen verzonnen”, lacht Jasper. „Hij heeft geen speciale betekenis, maar is afgeleid van het e-mailadres van Peter Le Feber, waarin hij z'n naam had afgekort tot *Petlef*. We maakten dat woord wat zachter, waardoor de intrigerende en Slavisch aandoende naam *Pedlev* ontstond. Dat was dus allemaal zo'n tien jaar geleden. Intussen hebben we al heel wat succesvolle optredens gehad. En we hebben een website waarop we ons 'De leukste blazers uit de Hofstad' noemen.”

Vogelwijk-tintje

„Intussen had ik een relatie gekregen met Nadia Teunissen, die als violiste in het Hofstads Jeugdorkest speelde. Ze werkt in het IJspaleis voor de gemeente Den Haag. We gingen eerst samenwonen in Voorburg, daarna op nog een paar adresjes en in november vorig jaar belandden we dus hier aan de Laan van Poot, waar we nog lang hopen te blijven. Gelukkig zeggen onze burens geen last te hebben van mijn getoeter als ik aan het oefenen ben, dus dat is mooi meegenomen. Sinds onze verhuizing heeft *Pedlev* nu twee spelers met een Vogelwijk-tintje, want een van onze fluitisten,

Dubbel blaaskwintet *Pedlev*

Félice Goldbach, in het dagelijks leven neuroloog in het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft, is geboren en getogen op de Pauwenlaan.”

Concertweekend

Peter Le Feber, de grote inspirator van Pedlev, zegt zijn blazersensemble begin volgend jaar vaarwel, vertelt Jasper. „Het was natuurlijk wel een schok voor ons toen hij zei ermee te willen ophouden, maar we zagen het ook als een kans om onszelf opnieuw uit te vinden. Gelukkig is er inmiddels een opvolger gevonden. Onze nieuwe dirigent is een vrouw!”

Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan én het afscheid van dirigent Peter verzorgt Pedlev eind januari een speciaal concertweekend. „Dat gaat mooi worden”, voorspelt Jasper. „We zijn daar in onze repetitieruimte in de

Haagse Muziekacademie aan de Raamweg al geruime tijd mee bezig. Op zaterdagmiddag 31 januari geven we in het Zeeheldentheater in de Trompstraat een kinderconcert. Daar wordt het sprookje *De Kleine Zeemeermin* van Hans Christian Andersen verteld en wij begeleiden die vertelling door muziek. De volgende dag, zondag 1 februari, geven we een middagconcert in de Paleiskerk aan de Paleisstraat, vlak bij het Noordeinde, met werken van Dvorák, Poulenc, Wagner en Richard Strauss. Aansluitend is er een receptie. Een los ticket kost 20 euro, maar als je met z'n tweeën komt, betaal je maar 35 euro.”

Wilt u een van de concerten (of misschien wel beide) bijwonen? Tickets kunnen het best worden besteld via de website www.pedlev.nl

Hedy (links) en Edith hebben
hun taak als 'diner-regisseuses'
van de Vogelwijk Dinerclub
overgedragen

Samen eten kweekt gevoel van saamhorigheid

Door Dick van Rietschoten

Sinds elf jaar komt een groep wijkbewoners geregeld in een restaurant in de omgeving bijeen om daar gezamenlijk een driegangenmenu te nuttigen. Zo ontstaan leuke sociale contacten die bijdragen aan het wij(k)gevoel. De afgelopen jaren werden de bijeenkomsten van deze Vogelwijk Dinerclub georganiseerd door Hedy de Munk en Edith Haasbroek. Nu geven zij het stokje door aan Marja van Ede. Een mooie aanleiding om de sociaal-culinaire sessies nog eens onder de aandacht te brengen. „Het is echt altijd hartstikke gezellig. En je hoort nog eens wat.”

Het begon allemaal in september 2014, toen een drietal Vogelwijkbewoners - Willem Ruitenbergh, Jolien Boogaards en Theo Ferguson - in het wijkblad een oproep deden om op 29 september van dat jaar met een groep te gaan borrelen en eten in de bistro van tennispark Berg en Dal. ‘Veel buurt- of wijkgenoten kennen we van gezicht, maar het is genoeglijker hen ook nader te leren kennen en een praatje te maken. Vandaar dit initiatief’, aldus de initiatiefnemers. Hun idee sloeg aan, want op de afgesproken dag, tijd en locatie meldden zich 22 Vogelwijkers.

Verandering van spijs

In de maanden erna groeiden de diners van de groep, die aanvankelijk *De Vrije Vogels* werd genoemd, uit tot een vast onderdeel van de Vogelwijkagenda. Bijna altijd waren er ruim twintig deelnemers. De organisatie werd geleidelijk overgenomen door Antoinette van der Valk, onder wier leiding nu en dan ook een andere eetlocatie werd bezocht, zoals *De Dagvisser* aan de Scheveningse haven, waar op maandagen een zeer vriendelijk geprijsd seniorenmenu wordt geserveerd. Ook Antoinettes opvolgster Bernadette van Gigch zocht vanaf medio 2016 geregeld naar verandering van spijs en dus naar andere horecagelegenheden.

Inmiddels was de dag van samenkomst vaste prik op de laatste maandag van de maand geworden, behalve in december.

Aardige klus

Toen Hedy de Munk in 2019 het stokje van Bernadette overnam, telde het ‘deelnemersbestand’ van de Vogelwijk Dinerclub ruim zestig personen. „Sommigen kwamen een paar keer per jaar, maar er waren ook mensen bij van wie je na één of twee keer nooit meer iets hoorde. Die bleken dan bij navraag te zijn verhuisd, ziek te zijn geworden of bijvoorbeeld slecht ter been,” zegt Hedy, bewoonster van een van de Houtrustflats aan het Tjalie Robinsonplantsoen. „Als iemand niet meer zo mobiel is, kan er trouwens altijd voor vervoer worden gezorgd, dus dat hoeft geen probleem te zijn.”

Na een paar jaar kreeg Hedy assistentie van Edith Haasbroek, die helemaal aan de andere kant van de wijk aan de Oude Buizerdlaan woont. „Met z’n tweeën zoiets organiseren is natuurlijk veel leuker”, aldus Hedy. „En makkelijker, want het is toch nog een aardige klus. Edith beaamt dat volmondig. „Je moet ruim van tevoren een reservering in een restaurant maken en ervoor zorgen dat ze tegen een leuke prijs een gevarieerd keuzemenu

Samen uit de greep van verslaving

Voor iedereen die met verslaving te maken heeft
– bij zichzelf of bij een dierbare –
komt er vroeg of laat een moment
dat het niet meer gaat.

Blijf er niet alleen mee worstelen.
Verslaving maakt veel kapot,
maar herstel is écht mogelijk.
Je hoeft dit niet alleen te doen.
Ik ken de pijn, de strijd én de hoop.

Ik loop graag met je mee
op jouw weg naar herstel.
Je bent welkom.

RAYMOND VISSER

06 53 567 977

info@care4addiction.com

www.care4addiction.com

SEGBROEK UITVAART.NL

Vertrouwd en Dichtbij

Begravenis
Crematie
Wensenregistratie

070-3625961
Dag en Nacht Bereikbaar

Stadhoudersplantsoen 68
2517 SG Den Haag

PERSONEN- EN FAMILIERECHT

gespecialiseerd in erfrecht / afwikkeling nalatenschappen

ONDERNEMINGSRECHT

ONROEREND GOED

Statenlaan 1
2582 GA Den Haag
070 306 04 57
www.notariaatvansprundel.nl

kunnen aanbieden, voor elk wat wils”, legt ze uit. „We mailen dan het menu naar ons deelnemersbestand en vragen aan te geven of ze mee willen doen en welke gerechten ze dan kiezen: vlees, vis, vegetarisch, allergievrij, het moet allemaal kunnen. En die keuzes geven wij dan weer tijdig door aan het restaurant.”

Hartstikke gezellig

„De bereikbaarheid van de locatie is ook heel belangrijk”, voegt Hedy toe. Liefst met ruime parkeergelegenheid: dus aan de haven, in de Bosjes van Pex of bijvoorbeeld bij *De Haagse Beek* aan de Machiel Vrijenhoeklaan. Edith: „Weet je wat de laatste tijd de grote favoriet is? Houtrust Squash, aan het begin van de Laan van Poot. Aardige mensen, een goede prijs-kwaliteitverhouding en nota bene een gratis apéritief. Wat de financiën betreft houden we het overzichtelijk. Iedereen rekent zelf af: de vaste dinerprijs en dan eventueel het begeleidende glas wijn of wat dan ook.”

„Maar waar we ook bijeenkomen, het is altijd hartstikke gezellig”, benadrukt Hedy. „En je hoort nog eens wat. Er is in de loop der jaren een sfeer van saamhorigheid ontstaan. Ongedwongen samen eten is heel goed voor de sociale contacten, vooral voor alleenstaanden.” Edith: „We zouden wel wat meer mannen erbij willen hebben, want de overgrote meerderheid is vrouw.”

Marja van Ede-Van Heel

Vanwege andere activiteiten die om voorrang vragen (mantelzorg, kleinkinderen enz.) leggen Hedy en Edith hun organisatietaken nu neer, hoewel ze nog wel mee willen blijven eten. Marja van Ede, woonachtig op de Kramsvogellaan, heeft zich aangeboden als opvolger.

Marja kent het klappen van de zweep omdat ze al geregeld heeft meegegeten. „Maar net wat je zegt”, lacht Marja in de richting van haar voorgangsters, „er moeten echt meer mannen bij! En ook meer mensen van onder

Marja van Ede, de nieuwe organisator van de Vogelwijk Dinerclub

de zeventig. Bij dezen dus alvast een oproep voor het komend jaar. En nu ik toch aan het oproepen ben: ik zou het leuk vinden als iemand uit de wijk samen met mij deze taak wil uitvoeren. Dat is niet alleen makkelijker, maar ook gezelliger. Edith en Hedy kunnen daarover meepraten.” Wie hierop wil reageren, mag snel een e-mail sturen naar Marja's mailadres: marjavanheel@gmail.com Marja gebruikt hier niet de achternaam van haar echtgenoot Chris, maar de familienaam die ze droeg toen ze ongeveer halverwege de vorige eeuw ter wereld kwam. Marja: „Dat was niet in Den Haag, maar in het Gelderse dorp Rossum, gelegen aan de Waal in de Bommelerwaard.”

Vogelwijk blijft Sint Maarten trouw

In de vooravond van vrijdag 31 oktober was het in de Fahrenheitstraat een drukte van belang. Overal liepen plukjes volwassenen en kinderen in afschrikwekkende uitmonstersingen. Halloween! Een kleine kilometer verderop, in de Vogelwijk, waren de lanen uitgestorven. Logisch. Vogelwijkbewoners worden niet opgewonden van dat Amerikaanse gedoe en weten Halloween al vele jaren buiten de deur te houden. Zij hebben immers het Sint Maartensfeest op 11 november, een traditie die hier al zo'n 35 jaar in ere wordt gehouden.

Dat was ook op de elfde van de elfde van dit jaar weer het geval. Op verschillende plekken in de wijk werden verrukkelijke oliebolletjes van bakkerij Driessen uitgedeeld, waarna de kinderen met hun lampions de lanen afstruinden op zoek naar huizen waar een brandende kaars waarneembaar was. Daar mochten ze aanbellen, een liedje zingen en wat snoepgoed in ontvangst nemen. Dit jaar bestond overigens wel de indruk dat het aantal bewoners met een brandende kaars en een voorraad zoetigheden aan het afnemen is. Die dalende curve moet op 11 november 2026 weer in opwaartse richting gaan. Zet het maar alvast bij november in de agenda of op een kalender: **Meedoen met Sint Maarten!**

HALLO!

BEWONERS UIT *de Vogelwijk!*

Jumbo Foodmarkt Koornneef Aan de Haven is de grootste foodbeleving van de regio! Onze koks en versspecialisten bereiden dagelijks de lekkerste, verse maaltijden die je kunt nuttigen in ons gezellige Foodcafé of eenvoudig mee kunt nemen als take away. Natuurlijk kun je ook terecht voor je wekelijkse boodschappen: wij combineren gemak, kwaliteit en smaak in één unieke winkelervaring!

JUMBO
food
markt
Koornneef
Aan de Haven

**EERSTE UUR GRATIS
PARKEREN IN ONZE
PARKEERGARAGE**

VAN BERGENSTRAAT 7 | DEN HAAG

**ONZE RUIME
OPENINGSTIJDEN**

MAANDAG T/M ZATERDAG 7.00 UUR - 22.00 UUR
ZONDAG 8.00 UUR - 21.00 UUR

Daarnaast kun je aan de haven tot 18:00 uur gratis voor de deur parkeren.

Lichtjes in Vogelwijk-kerstboom worden 10 december ontstoken

Kom op woensdag 10 december om 17.00 uur naar het plantsoen in de Mezenlaan om de officiële ontsteking mee te maken van de lichtjes in de grote Vogelwijk-kerstboom die de gemeente aan de bewoners cadeau heeft gedaan. Evenals voorgaande jaren zal het Vogelwijk-kerstkoor weer een aantal liederen zingen. Voor alle bezoekers staat er glühwein en warme chocolademelk klaar en bakkerij Driessen zorgt weer voor bijbehorende lekkernijen.

Vogelwijkers rondgeleid langs kledij uit de Titanic-periode

Na de (gedeeltelijke) vertoning van de film *Titanic* op 22 oktober in het kader van *Film bij Flip* had de Activiteitencommissie op 5 november een rondleiding georganiseerd door de tentoonstelling *Titanic @ Fashion, The Last Dance* in het Kunstmuseum. Een groep wijkbewoners maakte dankbaar gebruik van deze mogelijkheid.

Tot een aantal jaren geleden was er in de kel-

der van het Gemeentemuseum (zoals het toen nog heette) een modeafdeling. Deze is opgeheven ten bate van de huidige Wonderkamers. Als compensatie voor die opheffing wordt er ieder najaar een uitgebreide modetentoonstelling georganiseerd. Zo waren er nu enkele originele historische kostuums uit de *Titanic*-film van 1997 te zien, aangevuld met kleding uit het depot van het museum en moderne kleding gebaseerd op de mode van ruim honderd jaar geleden. De *Titanic*, die in 1912 verging tijdens een reis met migranten vanuit Engeland naar

de Verenigde Staten, kende drie klassen. De eerste klas was voor welgestelde mensen, die regelmatig van kleding wisselden. Zo had je 's middags iets anders aan dan tijdens het diner. Dit in tegenstelling tot de derde klasse, waar steeds dezelfde kleding werd gedragen tot die op de draad versleten was. Het was destijds ook heel chic om honden te hebben. De honden uit de eerste klasse werden uitgelaten in de derde klasse. Op de expositie was overigens ook kinderkleding te zien. Daaraan was eveneens goed zichtbaar tot welke klasse de drager behoorde.

Gezellige en lekkere lunch in tennispaviljoen Houtrust

Op vrijdag 14 november kwam een groep van veertien wijkbewoners in het paviljoen op ten-

nispark Houtrust bijeen voor een gezamenlijke driegangenlunch, bereid door chef Nick. Het was een uitermate gezellig en bovendien zeer smake-lijk evenement. Op vrijdag 30 januari om 12.30 uur gaat het opnieuw gebeuren. De kosten voor de lunch bedragen slechts 19,50. Dit is een leuke manier om wijkgenoten beter te leren kennen. Sluit u aan! Noteer de datum alvast en stuur een e-mail om u aan te melden naar activiteiten@vogelwijkenhaag.nl

Film bij Flip: Der Untergang op woensdagavond 21 januari

Ten huize van Flip Petri, IJsvogelplein 2, worden geregeld indrukwekkende speelfilms vertoond. Op 21 januari om 19.30 staat *Der Untergang* op het programma. Deze Duitse film uit 2004 gaat over de laatste dagen van Adolf Hitler, eind april 1945, in de Führerbunker in Berlijn. Vanuit het perspectief van zijn naaste medewerkers ontvouwt zich een intense en beklemmende blik op de ondergang van het Derde Rijk. Meld u aan om deze film samen met wijkgenoten te komen bekijken, via een mailtje naar activiteiten@vogelwijkenhaag.nl (Graag hierbij ook uw 06-nr vermelden). Een kleine bijdrage voor bier/wijn na afloop, ter plaatse te voldoen, wordt op prijs gesteld.

Koffieochtenden bij Houtrust Tennis

Elke 1^e en 3^e maandag van de maand drinken Vogelwijkbewoners koffie met elkaar in het tennispaviljoen bij Houtrust aan het begin van de Laan van Poot. Schuif gezellig aan en klets even bij. Iedereen welkom! Heb je een lift nodig? Laat het ons weten. Aanvang: 10.30 uur. Je hoeft je niet aan te melden.

Aan Nieuwjaarsdag

Nee, nee, onderduiken is er niet bij, jij moet komen het is al zo lang afgesproken

luister naar donderende bommen en granaten in de stad, ze gaan los nu het nog kan

*kijk en voel de hitte van de vuren
Scheveningers bouwen torenhoog voor jou*

*zie ook de weerschijn van de vlammen op zee
het stoïcijnse rollen van de branding*

*zie dan het feest, champagne, oliebollen
muziek, dansend gaan ze je tegemoet*

en nee, niet iedereen is er om te vieren dat je komt, niet iedereen zal jou beleven en

jij zal hen niet meer zien en voor rouwende achterblijvers luid je een bittere treurdag in

*maar nu vooruit, sluit de vorige tijd af
en kom, kondig dan de eerste dag aan*

*het begin van vele dagen erna die wij hopen
het jaar rond nog mee te mogen maken*

Olga Millenaar

Overbelasting elektriciteitsnet

Op 28 oktober organiseerde Vogelwijk Energiek een bijeenkomst over de spanning op ons nationale en lokale elektriciteitsnet.

Het net krijgt te maken met steeds meer levering én gebruik van elektriciteit door toename van zonnepanelen, EV's (elektrische voertuigen) en warmtepompen. Als het stroomnet het niet aankan en niet snel genoeg verzwaard kan worden, kunnen er problemen ontstaan.

De mogelijkheid van een calamiteit op dit gebied geldt landelijk, maar zeker ook lokaal of op nog kleinere schaal: in een wijk of buurt. De spanning oftewel het voltage kan veel te hoog of juist te laag worden. Dat

geeft problemen met sommige apparaten in huis.

Benoordenhout

Evert van Holthoon van *DuurSaam Benoordenhout* (een 'zusterorganisatie' van Vogelwijk Energiek) heeft het allemaal uitgezocht: de invloed van zonnepanelen, elektrische auto's en 'van het gas af' gaan. Zijn belangrijkste boodschap is dat het slim is om uit te zoeken of er spanningsproblemen zijn in je wijk. Je kunt de spanning meten met een

zogeneten P1-meter die in een poort in je slimme meter kan worden gestoken. In het Benoordenhout is op postcodeniveau uitgezocht waar de spanning in de zomer en de winter te hoog is en waar het net aan een verzwaring toe is. Zonnepanelen zijn een goede indicator voor de capaciteit van het net, aangezien ze allemaal op hetzelfde moment een grote piek hebben en veelvuldig aanwezig zijn. De informatie over de knelpunten heeft de Stichting Duursaam Benoordenhout gedeeld met netbeheerder Stedin en de gemeente.

Auto's laden

Intussen kunnen we met gedrag een eind komen: zo kan slim thuisladen van elektrische auto's helpen voor balans op het net. Elektrische auto's kunnen namelijk de overvloedige zonnestroom de wijk uit rijden. Dan moet je natuurlijk wel direct bij je huis kunnen laden. Dat kan niet iedereen op een oprit doen en kabelgoten zijn nog niet toegestaan. Thuisbatterijen zullen niet gaan zorgen voor de oplossing. Die kunnen vooral het nachtverbruik van een huis opvangen. Daarvoor is een kleine batterij voldoende (-5 KW).

Ervaring met thuisbatterij?

Vogelwijk Energiek zoekt wijkgenoten die al een thuisbatterij hebben aangeschaft. Wat zijn je ervaringen? Deel die s.v.p. met ons via een mail naar secretaris@vogelwijkenergiek.nl

Vraag het Energiecoach Jan!

Vogelwijk-energiecoach Jan van den Bos deelt zijn kennis en ervaringen uit de wijk. De vorige aflevering ging over de warmtepomp. Omdat het weer nu kouder wordt, beantwoordt Jan dit keer vragen over isolatie.

Beste Jan, volgens mij heb ik geen spouwmuuren om te isoleren, zoals veel woningen in de Vogelwijk. Wat nu?

Geen spouwmuur, dat zou best wel eens kunnen. Een groot deel van onze Vogelwijkwoningen heeft inderdaad slechts een 'steens' muur, oftewel de lengte van 1 baksteen dik (21 cm). Een spouwmuur bestaat gewoonlijk uit twee halfsteens 'spouwbladen', met daartussen ca. 6 cm spouwruimte. Die dikte is dan dus 27 cm. Door dat te meten weet je zeker welke soort muur het is. Je kunt het ook zien aan hoe de stenen zijn gemetseld. Een spouwmuur isoleren (de spouw vullen) is relatief eenvoudig voor de bedrijven die dit uitvoeren, en het levert ook echt winst op: comfort en een lagere energierekening.

Een massieve (steens)muur isoleren kan in de praktijk het makkelijkst vanaf de binnenzijde, met liefst minstens 6 cm isolatiemateriaal. Met de afwerking erbij, vaak gipsplaat, heb je binnen dus een ruimteverlies van minimaal 7 cm. De aansluitingen op kozijnen worden dan anders en vaak moeten ook radiatoren wat worden verplaatst. Tot zo ver de bezwaren. Deze isolatie betekent vaak wel een enorme verbetering in energieverbruik en in comfort doordat deze wanden geen kou meer afstralen.

VVD
De Haagse VVD

**Kom in
contact
met ons
raadslid
uit de
Vogelwijk
via:**

Caroline Peeck
caroline.peeck@denhaag.nl

**Fysiotherapie &
Manueel therapie**

**Dieet- &
Leefstijlbegeleiding**

Distelvinkenplein 12
2566 GH Den Haag
070-3655616
info@velfysio.nl

*Henri
de Jong*

TUINEN

ONTWERP & UITVOERING
ONDERHOUD

Sinds 1982 met zorg en
passie in de Vogelwijk actief

06 533 60 429 • INFO@HENRIDEJONG.NL

DE PASFOTO SPECIALIST

● Paspoort ● ID-kaart ● Rijbewijs ● Visa ● Museumkaart
● Sollicitatie ● OV-chipkaart ● Bedrijfspas ● of zomaar!

**OOK VOOR DE
ONLINE VERLENGING
VAN UW RIJBEWIJS!**

**IN ALLE
FORMATEN**

R!NG FOTOFOCUS.nl Thomsonlaan 96 | 2565 JE | Den Haag | 070-3638398

Kan een dunnere isolatielaag ook? Ja, maar zeker dan is het belangrijk om een optimaal soort isolatiemateriaal te gebruiken. Daarin vindt nog innovatie plaats.

Isoleren aan de buitenkant is onder voorwaarden ook mogelijk, maar wel een kostbare optie. Er zijn al wel voorbeelden van in de wijk, bijvoorbeeld bij Hans Hütter, de secretaris van Vogelwijk Energiek.

Beste Jan, ik heb al wel dubbel glas, maar dat is tamelijk oud. Is vervangen van dat glas door HR++ een zinvolle actie?

Je zou het niet denken, maar dat is best een lastige vraag. Oud dubbel glas vervangen door modern isolatieglas is goed voor het klimaat en voor het comfort binnen in huis.

Maar je verdient deze maatregel niet zo snel terug. Een vuistregel is dat deze vervanging jaarlijks per m² ongeveer 15 m³ gas bespaart. Die investering verdien je dus niet gauw terug, tenzij de gasprijzen gigantisch stijgen. Het mooist is het om deze vervanging op een 'natuurlijk moment' te doen. Bijvoorbeeld samen met kozijnen, als je die eigenlijk toch al zou willen vernieuwen. Of als het dubbel glas 'lek' is, wat je ziet aan witte/grauwe aanslag tussen de glasplaten.

Boek een Vogelwijk Energiecoach via

<https://duurzaamdenhaag.nl/energiecoach>

Heb je ook een vraag aan Jan, stuur die dan naar info@vogelwijkenergiek.nl

Vogelwijkagenda

Woensdag
10 december

17.00 uur: Feestelijke ontsteking lichtjes in Vogelwijk-kerstboom, Mezenlaan.

Vrijdag
26 december

15.30: *Schubertiade* door pianiste Else Krijgsman, Laan van Poot 298, reserveren via krijgsman.else@gmail.com

Donderdag
1 januari

15.30: *Schubertiade* door pianiste Else Krijgsman, Laan van Poot 298, reserveren via krijgsman.else@gmail.com

Maandag
5 januari

10.30 – 12.00 uur: Koffieochtend voor wijkbewoners in paviljoen tennispark Houtrust.

Maandag
19 januari

10.30 – 12.00 uur: Koffieochtend voor wijkbewoners in paviljoen tennispark Houtrust

Woensdag
21 januari

19.30 uur: Filmvertoning *Der Untergang*, IJsvogelplein 2.

Maandag
26 januari

17.30 uur: Borrel en diner van de *Vogelwijk Dinerclub*. Nadere informatie bij Marja van Ede: marjavanheel@gmail.com

Vrijdag
30 januari

12.30 uur: Vogelwijklunch in tennispaviljoen Houtrust. Zie aankondiging elders in dit blad.

Tv-icoon Catherine Keyl kwam als meisje vaak in de Vogelwijk

‘Het duurde lang voordat ik mijn traumatische jeugd had verwerkt’

Door Mischa Vos

Soms komt een verhaal voor dit blad volkomen onverwacht aanwaaien. De woorden ‘Haagse Vogelwijk’, uitgesproken door een bekende Nederlander, leidden onlangs tot een bezoek aan Catherine Keyl in het vestingstadje Naarden, waar de journaliste en presentatrice woont. Aanleiding voor het gesprek was dat Catherine zich in een podcast liet ontvallen dat ze in haar jeugd vaak in de Vogelwijk kwam.

Catherine werd zo'n anderhalf jaar na de bevrijding in Den Haag geboren, in een kliniek aan de Stationsweg. Het gezin Keyl woonde op de Zuidwal en had het niet breed. „Mijn vader, die joods was maar er niet joods uitzag, had in het concentratiekamp Sachsenhausen gezeten, waar hij naartoe was gebracht omdat hij illegale lectuur verspreidde, en mijn moe-

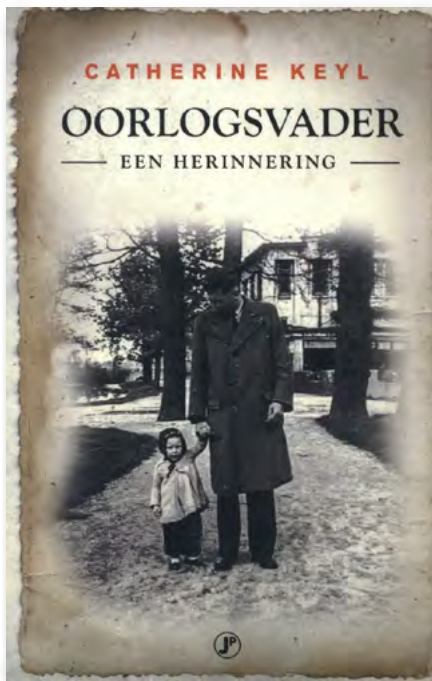
der had de hongerwinter meegemaakt. Ze kwamen berooid uit de oorlog,” vertelt ze.

Door hard werken volgde een gestage ‘upgrade’. Eerst verhuisde het gezin, bestaande uit vader, moeder en drie dochters, naar de Vreeswijkstraat en de volgende stap was de Cyklaamstraat in de Bloemenbuurt, op nummer 24. „We hadden ineens een tuintje, een ‘boven’ en zelfs een badkamer. Dat voelde toen echt als een enorme luxe.”

Na de lagere school ging Catherine naar het toenmalige tweede VCL (Vrijzinnig Christelijk Lyceum) aan de Goudsbloemlaan. Catherine: „Dat was dus vlakbij de Vogelwijk, waar ik vaak kwam. Veel klasgenoten van mij woonden daar en ik had een vriendinnetje op de Fuutlaan. En natuurlijk liepen we in de zomer vaak door de Vogelwijk naar het strand. Ik kende die lanen goed en veel huizen heb ik in die tijd van binnen gezien.”

Vader Keyl

In het verleden blijven hangen is niet iets wat Catherine kenmerkt. „Terugkijken is goed om van te leren,” zegt ze stellig. „En dat vroeger alles beter was, dat geloof ik dus echt niet. Het was in de jaren vijftig en zestig echt bekrompen hoor. Neem mijn jongste zusje: zij werd als zeventienjarige zwanger van een getrouwde man en moest haar kind afstaan. Dat

was een traumatische ervaring en dat werd in die tijd door schaamte en onbegrip nog erger. Vandaag de dag zou die man aan de schandpaal worden genageld, toen niet...”

De familiegeschiedenis kent een ander diep spoor. De band van Catherine met haar vader was ingewikkeld. Ze schreef er het boek *Oorlogsvader* over. „Tja, mijn vader... Hij was altijd kritisch. Nooit eens dat 'ie zei: 'Wat doe je het goed!' Hij was zwaar beschadigd door de oorlog en zijn trauma drukte op ons gezin. Waren we op de camping, moesten we de pannen met zand schuren, want dan zei hij: 'Als je ooit in een kamp komt, moet je weten hoe dat moet.' Dat ging echt ver. Pas later werd onze band beter, toen ik uit huis ging. Toen hoorde ik van mijn moeder dat hij had gezegd dat hij me miste.” Catherine valt even stil. Ik vraag haar wat het allerlaatste is wat hij tegen haar had gezegd voordat hij overleed. Ze denkt even na en zegt: „Hij zei dat hij van mij hield.” Het laat haar niet onberoerd.

„Mijn vader had ook een hele andere kant”, vervolgt ze. „Hij was iemand die veel mensen

kende en echt met iedereen sprak. Half Den Haag kende hem ook, die ouwe Keyl. Het is grappig, want ik herken dat wel: ik ben ook iemand tegen wie iedereen altijd kletst! En ook ik ga om met heel veel verschillende mensen. Op mijn verjaardag zie je celebrities en woonwagenbewoners. Dus ja, ik heb het niet van een vreemde.” Hoe kijkt ze vandaag terug op haar Haagse jaren? „Het eerste wat ik denk is dat ik er mooie herinneringen aan heb,” zegt ze. „Maar aan de andere kant geeft het wel een triest gevoel dat iedereen van toen, mijn familie en mensen met wie ik veel omging, er nu niet meer is.”

Hier en Nu

Catherines loopbaan zou een bijzondere worden. Noem het gerust een glanzrijke carrière. Na een mislukte studie Frans („Geen idee meer waarom ik daaraan was begonnen”) kwam ze in 1971 bij in dienst bij omroep IKON. „Dat had ik te danken aan een vriendin die zei: ze zoeken daar een scriptgirl. Wist ik veel wat dat was...”. Vervolgens werkte ze twaalf jaar als verslaggever voor het NCRV-programma *Hier en Nu*. Een bijzondere tijd was het, zegt ze. „Zonder alle mogelijkheden die je vandaag de dag hebt, werd je gewoon in een ver land gedropt en moest je zelf uitzoeken hoe je het ging doen. Ik reisde de hele wereld over en beleefde bijzondere, maar ook spannende momenten. Stond ik met mijn cameraman in Noord-Ierland terwijl de molotovcocktails om onze oren vlogen. Of die keer in Turkije, dat we mot kregen met een taxichauffeur die er met onze camera vandoor reed!” Bang was ze nooit. Lachend zegt ze daarover: „Zo gek, ik had altijd het gevoel dat mij niets kon overkomen, omdat ik in mijn beleving in een film speelde.”

Eigen talkshow

Later presenteerde ze onder meer *AVRO Service Salon*, *De 5 Uur Show* en het hoogtepunt, haar eigen talkshow *Catherine*. Vijftien jaar lang

was zij iedere dag op televisie. Een miljoen kijkers was geen uitzondering. Eigenlijk is een dergelijke talkshow zoals zij die maakte iets wat ze vandaag de dag op televisie mist: gewone mensen met bijzondere verhalen. „Mijn show zorgde voor verbinding. Mensen kregen namelijk een kijkje in het leven van iemand anders. En dat leidde vaak tot begrip voor andermans situatie.”

Niet alles wat Catherine aanraakte veranderde echter in goud. Ze kan er zelf hartelijk om lachen: „Mijn tijdschrift *Catherine* flopte, ik ging ooit een spelquiz presenteren wat echt niks voor mij was, en een hulplijn voor eenzame mensen is ook niets geworden!” Niettemin kijkt ze al met al tevreden terug op alles wat zij heeft mogen doen. En mag doen, want ze zit nog altijd geen moment stil. „Ik train twee keer per week. En ik word nog altijd gevraagd voor premières, televisieprogramma's waar ik aan mee mag doen en podcasts. En ik schrijf een wekelijkse column voor *De Telegraaf*.”

Rust

Toch gebeurde pas enkele jaren geleden iets wat haar leven echt zou veranderen. „Ik kwam in aanraking met EMDR, de steeds populairder wordende methode voor traumaverwerking. Ik voelde dat het verdriet van mijn vader, zijn oorlogstrauma, niet alleen diep in hém had gezeten, maar ook in mij. Ik gaf lezingen op scholen over de Tweede Wereldoorlog, maar dat vond ik toch te zwaar. Ik ben die therapie gaan doen en dat heeft mij ontzettend geholpen. Een hoop van dat ‘oude zeer’ is nu echt weggewerkt. Het klinkt misschien gek, omdat ik heel veel mooie en bijzondere dingen heb meegemaakt, maar het heeft lang geduurd voor ik mijn traumatische jeugdervaringen had verwerkt. Pas de laatste drie jaar kan ik echt genieten.” Ze kan zich ook immens op ‘genietmomenten’ verheugen. Met een grote glimlach: „Ik mag binnenkort weer eens naar Den Haag, naar de première van *Cirque du Soleil* op het Malieveld! Hartstikke leuk toch?”

Jonge musici voeren Händel en Bach uit in Paschaliskerk

Op **zaterdag 20 december** om 19.45 uur vindt in de Paschalis Baylonkerk aan de Wassenaarseweg 53 een unieke activiteit plaats. Delen uit Händels *Messiah*, Bachs *Weihnachtsoratorium* en enkele a capella werken worden uitgevoerd door een cast volledig jonger dan 30 jaar, inclusief de dirigent.

Het gaat om de Haagse Academy of Vocal Arts, het Vocaal Ensemble Cantamare en het Oostenrijkse Chorus Juventus, bestaande uit voormalige leden van de beroemde Wiener Sängerknaben die de baard in de keel hebben gekregen. Het geheel staat onder leiding van de 29-jarige dirigente Daniëlle van Lieshout. Dit concert is het perfecte begin van de kerstdagen.

Meer informatie, ook voor het bestellen van kaarten, op de website www.acva.nl

Een week eerder, op **zaterdag 13 december** om 19.30 uur treedt in dezelfde kerk het koor *Haarlem Voices* op met het *Festival of Nine Lessons and Carols*. Traditionele Engelse kerstliederen worden afgewisseld met de kerstverhalen uit de Bijbel.

Toegangsticket: €10 per persoon.

Kaarten zijn vooraf te verkrijgen via de website van de kerk

ledenadministratie.driekoningen@rkdenhaag.nl

Vijftig jaar oud Vogelwijkpanorama

Onlangs stuitte Jaap Nienhuis, bewoner van de Spotvogellaan, bij opruimwerkzaamheden in huis op een oude zwartwit-ansichtkaart met een prachtig Vogelwijk-panorama. Hij maakte er een kopie van, stuurde die naar de wijkbladredactie en schreef er de volgende tekst en uitleg bij.

„Ik stuurde deze kaart in 1976 als negentienjarige thuiswonende student Economie (Rotterdam) aan mijn moeder, die toen bij familie in het Spaanse Taragona verbleef. Ik woonde vanaf mijn kleutertijd al in de Vogelwijk, aan de Sijzenlaan op de hoek met de Ooievaarlaan. De tekst die ik op de kaart had geschreven was ontroerend braaf. Ik liet mijn moeder onder meer weten dat ik geregeld onze jonge hond uitliet (een Heidewachtel) en dat die steeds beter ging luisteren.

De kaart, ongetwijfeld aangeschaft bij kantoorboekhandel De Pelikaan op het Mezenpleintje, laat zien dat Den Haag een heel andere skyline had dan tegenwoordig. We zien de inmiddels gesloopte rooms-katholieke Sacramentskerk aan de Sportlaan, de hoge rookgaspijpen die boven het huidige Energiekwartier uittorenden en meer naar het centrum toe waren nog geen horizonbepalende ministeries zichtbaar. Op de voorgrond van de afbeelding ziet men het nog altijd geliefde hondenuitlaatveldje.

Als ‘werkstudent’ verdiende ik in die tijd gedu-

rende de zomermaanden wat bij op de administratie van het Gemeentemuseum, dat tegenwoordig Kunstmuseum heet. Van een museumwinkel/giftshop was toen nog geen sprake en de huidige Tuinzaal met catering was nog een open binnentuin.”

Open tuinen

„De Ansichtkaart onderstreept nog eens het belang van wat de *Groenverleiders* van de Vogelwijk nu doen”, aldus Jaap Nienhuis. Te zien is een wijk met open tuinen zonder hoge schuttingen of omvangrijke bouwsels. Kwam het door een geringere behoefte aan privacy of genoot het daadwerkelijk tuinieren zonder overmaat aan betontegels destijds meer aanzien? Kijkend naar de geparkeerde auto’s moet de ansichtfoto eind jaren zestig zijn gemaakt. We zien onder meer een Citroën DS met kikkerogen, een 2CV, en Austin Seven, een Volkswagen Kever en een BMW Neue Klasse anno damals. In elk geval nog geen emissiearme Tesla’s of SUV’s.”

De donkere dagen voor kerst: Tijd voor rust en herstel van de natuur

De kerstbomen fonkelen ons weer tegemoet in de lanen, tuinen en huiskamers van de Vogelwijk. Wist u dat kerstverlichting niet alleen sfeervol, maar ook energiezuinig en natuurvriendelijk kan zijn?

De Groenverleiders zetten bij dezen een paar eenvoudige, duurzame tips voor kerstverlichting op een rijtje:

- ♦ Met LED-verlichting bespaar je enorm op elektriciteitsgebruik: goed voor je portemonnee en voor je footprint. Milieu Centraal rekende uit dat een snoer met LED-lampjes acht keer zo zuinig is als eentje met klassieke gloeilampjes.
- ♦ Sluit je lampjes aan op een timer: zo branden ze alleen als je er zelf plezier van hebt en staan de lichtjes – ook in de tuin – 's nachts uit om lichtvervuiling en verstoring van tuindieren te voorkomen. Win-win dus!
- ♦ Wil je 'sluipverbruik' voorkomen? Trek dan - als er een transformator bij de verlichting zit - de stekker uit het stopcontact als de lichtjes niet branden.

Op zoek naar een duurzame kerstboom?

Er zijn verschillende 'groene' opties. Initiatieven als 'Adopteer een kerstboom' of 'Beter Boompje' zorgen ervoor dat een boom na de kerst weer door kan groeien. Beter Boompje geeft ook tips om je kerstboom met kluit in je eigen tuin te planten. Een kerstboomprint van *Tiny-Trees* zorgt voor de gezelligheid van een boom – eventueel met lichtjes en ballen! – die eendeloos meegaat. Deze duurzame kerstbomen op stof hang je aan de muur en rol je na de kerst weer op.

Is je tuin winterklaar?

Na een zonovergoten Indian summer lonkt de winter: de temperaturen zakken en de natuur gaat langzaam maar zeker in winterslaap. Met de volgende klussen maak je de tuin winterklaar:

- ♦ Zorg voor een bladvrij gazon en verdeel afgevallen bladeren over je borders. Die luchtige laag zorgt voor een fijne voedzame schuilplek voor insecten en beschermt je

gras tegen te veel of te weinig vocht. Laat uitgebloeide bloemen en planten lekker staan tot het voorjaar.

- ♦ Plant - bij voorkeur inheemse en biologische - bloembollen voor de eerste nachtvorst toeslaat. Op die manier kun je van een kleurrijk voorjaar genieten en doe je bijen, vlinders en andere tuindieren een groot plezier.
- ♦ Voer tuinvogels in de koude wintermaanden extra bij: denk bijvoorbeeld aan gifvrije vetbollen, pinda's, en zaadmixen. Let op: brood hoort niet op het vogelmenu! Ook een bakje water wordt zeer gewaardeerd, uiteraard zonder toevoegingen.
- ♦ Sluit de buitenkraan af en laat tuinslangen, gieters en regentonnen leeglopen, want strenge vorst kan voor vervelende verrassingen zorgen.
- ♦ Maak tuingereedschap schoon en zet het 'in het vet': klaar voor een nieuw tuinseizoen!

Tip: Kies voor een groene haag!

Een groene haag is misschien wel het meest duurzame 'cadeau' voor de biodiversiteit in je tuin. Ze bloeien, bieden schuilplaatsen voor insecten, vogels en kleine zoogdieren en zorgen voor schaduw. Denk bijvoorbeeld aan een haag van klimop, liguster, veldesdoorn of taxus. Ook

in compacte of flink gesnoeide vorm vormen ze een bron van leven in je tuin én een lust voor het oog. Bijvoorbeeld voor een rommelig hoekje in je tuin of tegen een 'kale' muur of schutting.

Haagse Beek

Het groengebied rondom de Haagse Beek achter de Sportlaan is de afgelopen maanden natuurvriendelijker gemaakt. De oevers hebben een diervriendelijker karakter gekregen en stukken asfalt zijn vervangen door gras, bloemen en inheemse struiken. Goed nieuws, want deze aanpassingen zorgen voor een natuurrijker gebied. Misschien zien we binnenkort langs de Haagse Beek zelfs de ijsvogel terug. Het groengebied is een van de locaties die door Vogelwijk Energiek in kaart is gebracht om deze 'blauwe flits' weer te laten nestelen.

Over de Groenverleiders

De **Groenverleiders Vogelwijk** (Bernadette, Britta, Dick, Eva en Simone) zetten zich in voor het vergroenen en verduurzamen van onze mooie tuinstadwijk. Heb je een goed groen idee of wil je meer weten over wat we doen? Je bereikt ons via: groenverleidersvogelwijk@gmail.com

Nieuwe cursus Valpreventie in de wijk in maart en april

Elke dag belanden in Nederland gemiddeld 250 ouderen (65-plussers) op de Spoedeisende Hulp van een ziekenhuis omdat ze ongelukkig ten val zijn gekomen. Door de vergrijzing neemt dit aantal steeds meer toe. Op tal van plekken worden daarom tegenwoordig cursussen Valpreventie gegeven. Ook in de Vogelwijk zijn er enkele van deze cursussen geweest, in september jongstleden zelfs nog, die werden georganiseerd door *Vel fysio- en manuele therapie* (Distelvinkenplein) met steun van de wijkvereniging.

Omdat er veel vraag is naar herhaling van deze cursussen, besloten Saskia Hofman en Annabel Rog van Vel Fysio om volgend jaar maart en april een nieuwe cursus Valpreventie aan te bieden.

Deze cursus wordt gegeven in *Health & Sportsclub Westduin* bij de ingang van de atletiekbaan aan de Laan van Poot. Het programma bestaat uit vier sessies van 1,5 uur onder leiding van twee fysiotherapeuten en een diëtiste. De sessies zijn erop gericht de deelnemers bekend te maken met valrisico's en hoe zij die risico's kunnen verkleinen. Zo is het onder meer de bedoeling dat de deelnemers meer spierkracht ontwikkelen en balansoefeningen doen. Bovendien wordt aandacht besteed aan gezonde voeding, wat ook dat is belangrijk om valpartijen te voorkomen.

Belangstellenden kunnen zich nu al voor de cursus aanmelden.

Data van de cursus:

Donderdag 19 Maart van 14.30-16:00

Maandag 30 Maart van 15.00-16:30

Maandag 13 April van 15.00-16.30

Donderdag 23 April 14:30-16:00

De kosten van de cursus bedragen slechts 40 euro. Bent u geïnteresseerd, meld u dan aan door een e-mail te sturen naar s.hofman@velfysio.nl of a.rog@velfysio.nl

Vertrouwde kerstbomenhandel weer te vinden op Nieboerweg

Al zo'n drie decennia verkopen Gerard Cools en zijn gezin deze maand kerstbomen op de kruising Nieboerweg-Mezenlaan-Laan van Poot. Sinds 1 december is de vertrouwde verkoopkraam hier weer te vinden. Gerard heeft de stevige Nordmannen hoogstpersoonlijk uit kweekbossen in Duitsland en Denemarken gehaald. Desgewenst worden de bomen ook (gratis) thuisbezorgd. In de weekends van 6/7 en 13/14 december staan er voor de klanten oliebolle klaar (van bakkerij Driessen) en koffie of warme chocolademelk.

Elk jaar steunt de familie Cools met de kerstbomenverkoop een goed doel. Dit jaar is dat de Voedselbank Scheveningen. Er worden 50 bomen aan de Voedselbank gedoneerd en met het geld dat kerstboomkopers in een collectebus deponeren zullen ingrediënten worden gekocht waarmee bezoekers van de Voedselbank een kerstmaal kunnen bereiden.

Kerstmatinee in de Bergkerk

Op zondagmiddag 21 december wordt in de Bergkerk aan het begin van de Daal en Bergselaan om 15.00 uur het traditionele kerstmatinee-concert uitgevoerd, met het koor *Sing for Joy* uit Maassluis en op orgel en vleugel Warner Fokkens. Speciale gast is de uit Letland afkomstige sopraan Gunda Leine, die de afgelopen zomer aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag is afgestudeerd. Toegangsprijs: € 10,00.

Toneelstuk *Onder het Melkwoud* in theaterloods House of Rat

In de tweede week van december en van 8 t/m 11 januari speelt de Haagse toneelvereniging ODIA in de toneelloods House of Rat aan de Laan van Poot het stuk *Onder het Melkwoud*

van de Britse schrijver Dylan Thomas.

In dit stuk, dat oorspronkelijk een hoorspel was, komen bewoners van een klein vissersdorp tot leven. Zij maken de kijkers en luisteraars deelge-

noot van hun hitsige dromen, moordzuchtige gedachten, diepe verlangens en wilde fantasieën. De oorspronkelijke tekst van *Under Milk Wood* is in het Nederlands vertaald door Hugo Claus.

Zie voor meer informatie en het bestellen van tickets de website www.odia-toneel.nl

Meisjes-workshop sieraden maken

Ik ben Ytje, 12 jaar, ik woon in de Vogelwijk en maak graag zelf sieraden.

Ik geef ook leuke workshops (bijvoorbeeld bij kinderfeestjes) voor meisjes van 6 tot 9 jaar. Tijdens het feestje maken we samen oorbellen, kettinkjes of armbandjes, die je natuurlijk mag houden. Ik neem al het materiaal en gereedschap mee.

De workshop kan bij jullie thuis worden gegeven, maar ik heb zelf ook een gezellige ruimte voor maximaal 8 meisjes. De prijs hangt af

van het aantal meisjes en van wat we gaan maken. Bel of app me op 06-25007563 als je interesse hebt.

11^e Vogelwijk Running Dinner op zaterdagavond 28 maart 2026

De afgelopen tien jaar is in de Vogelwijk in het laatste week-einde van maart – als de zomertijd ingaat – een zogeheten Running Dinner georganiseerd. Een zeer succesvol evenement met een steeds groeiend aantal deelnemers. Tijdens het Running Dinner eet je een driegangen-menu, maar elke gang is bij iemand anders thuis en zelf ontvang je thuis ook een groepje mensen voor het nuttigen van een bepaalde gang. Komend jaar staat het evenement geagendeerd op zaterdag 28 maart vanaf 17.00 uur.

Wil je meedoen? Noteer die datum dan alvast. In het januarinumnummer zal er meer over te lezen zijn en ook hoe je je kunt aanmelden. Het organisatie-team (Karen Sjouke, Bernadette van Gigh, Merel Baas-van Vloten en Nannette Unger) hoopt op een groot deelnemersveld.

Goudenregenplein 50-53, Den Haag
Telefoon 070 - 360 360 7
www.roosijzerhandel.nl

• Brabantia • Sigma en De Vos verf
• Sanitair en elektra • Victorinox Zwitserse zakmessen

Al bijna 100 jaar het vertrouwde adres in de wijk!

D66 ook in Vogelwijk de grootste

Bij de verkiezing van een nieuwe Tweede Kamer op 29 oktober kreeg D66 op nationaal niveau de meeste stemmen. Ook in de Vogelwijk was deze partij ditmaal koploper, gevolgd door de VVD. Bijna twee jaar eerder, bij de Kamerverkiezingen van november 2023, had in de Vogelwijk de VVD nog de meeste aanhang. De opkomst, die hier traditioneel erg hoog is, was in oktober jongstleden vrijwel

gelijk aan die van 2023, namelijk 93,6 procent. De PVV, die tot veler verbazing twee jaar geleden de steun van ruim 11 procent van de Vogelwijk-kiezers had gekregen, scoorde nu 6,5 procent. Per saldo was het verlies op de rechterflank van het politieke spectrum echter niet zo groot, want veel weglopende PVV-stemmers zochten (net als op landelijk niveau) hun heil bij JA21 en Forum voor Democratie.

Uitslag Kamerverkiezingen Vogelwijk

Partij	Aantal 2025	% 2025	Aantal 2023	% 2023
D66	1106	29,9	577	15,8
VVD	879	23,8	1043	28,5
GL/PvdA	504	13,6	729	19,9
CDA	380	10,3	119	3,3
PVV	239	6,5	418	11,4
JA21	184	5,0	24	0,7
PvdD	101	2,7	111	3,0
FVD	80	2,2	43	1,2
Volt	48	1,3	110	3,0
SP	41	1,1	57	1,6
BBB	29	0,8	33	0,9
CU	27	0,7	42	1,1
50 PLUS	19	0,5	5	0,1
SGP	18	0,5	14	0,4
NSC	6	0,2	284	7,8
BIJ1	6	0,2	7	0,2
DENK	5	0,1	9	0,2
Vrede v D	7	0,2	Bestond niet	

Nuttige adressen & telefoonnummers

Politie

Alarmnummer bij acute nood, levensgevaar of brand: 112

Algemeen politienummer: 0900-8844

Politiebureau Segbroek, Fahrenheitstraat 192.

Geopend van 08.00 tot 18.00 uur.

Wijkagent: Chiel Lentz.

Tel. 0900 - 8844 (vraag naar Bureau Segbroek Den Haag).

e-mail: chiel.lentz@politie.nl

Werkdagen: ma, di, do, vr en vaak in weekends.

Buurtveiligheid

Hebt u informatie of wilt u informatie over de (on)veiligheid in de wijk, neem dan contact op met het buurtveiligheidsplatform 112Vogelwijk, e-mail: 112vogelwijk@vogelwijkdenhaag.nl

Brandweer:

Bij brand: 112

In alle andere gevallen: (070) 362 11 50

Post Loosduinen/Segbroek tijdens kantooruren:

(070) 359 15 11

Doktersnachtdienst

tel. (070) 346 96 69

Werkgroep AED Vogelwijk

aedvogelwijk@gmail.com, tel. 06 53414041

Stadsdeelkantoor Segbroek

Fahrenheitstraat 190, tel. (070) 14070.

Directeur: Daniel van Drunen, email:

daniel.vandrunen@denhaag.nl

Openingstijden: Alleen op afspraak

(via www.denhaag.nl onder 'Contact').

Het stadsdeelkantoor is van maandag t/m vrijdag geopend van 08.30 tot 16.30 uur. Voor paspoorten en rijbewijzen moet u naar stadsdeelkantoor Centrum of Escamp.

Dierenambulance Den Haag

tel. (070) 328 28 28

Klachten telefoon gemeente

Tel. 14070

Informatie over het duingebied

Eric Wisse

tel. 06 - 30 19 88 94

WIJKOUDERENWERK

Segbroek / Vogelwijk

Hulp voor zelfstandig wonende ouderen

Burenhulp Segbroek/Vogelwijk

Tel. (070) 3364716 (voor vraag en aanbod).

Ouderenconsulent

Voor informatie, advies en bemiddeling op het gebied van wonen, welzijn en zorgverlening ten behoeve van ouderen kunt u contact opnemen met ouderenconsulent Linda Hagen via:

(070) 205 24 80 of (06) 81 28 94 86,

e-mail: l.hagen@wijkz.nl.

Wijkbus Segbroek

Voor aanmelding als abonnee (€25 per kwartaal) en vervoersafspraken: bel tussen 08.30 en 10.00 uur met (070) 368 50 70.

Telefooncirkel

Via de ouderenconsulent (070 - 205 24 80 of 070 - 205 26 60) kunnen wijkbewoners ook worden aangesloten bij een 'telefooncirkel'. Dan worden zij dagelijks op vaste tijdstippen gebeld om te weten te komen of alles in orde is.

Thuiszorg

Florence Gezondheid en Zorg

In woonzorgcentrum Uitzicht, Zonnebloemstraat 383, kunt u terecht voor alle informatie op het gebied van zorgverlening.

Tel. (070) 754 55 66. e-mail: info@florence.nl

Haagse Wijk- en Woonzorg (HWW)

O.a. voor thuiszorg, personenalarmering, etc.

Wijkverpleegkundige HWW: 06-82010709

e-mail: instroom@hwwzorg.nl

Tel: (070) 379 33 00 - www.hwwzorg.nl

Evita Zorg Den Haag

(ook voor personenalarmering en spreekuren voor mantelzorgers)

e-mail: info@evitazorg.nl

Tel: (070) 31416000 - www.evitazorg.nl

BabZ

Begeleiding, advies en bemiddeling in de thuiszorg. Thomsonlaan 129.

24/7 bereikbaar. Tel: (070) 239 01 05,

e-mail: info@babzorg.nl - www.babzorg.nl

Wijkvereniging De Vogelwijk

Website

www.vogelwijkdenhaag.nl

Postadres wijkvereniging

Postbus 65923, 2506 EE Den Haag

Bestuur

Voorzitter

Yvonne van der Meer

e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Secretaris

Lodewijk de Haes

e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Penningmeester

Frans de Boer

e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Portefeuille Openbare ruimte

Paul Lohmann, tel. 06 14355222

e-mail: pag.lohmann@gmail.com

Portefeuille Sociale Wijkzaken

Michiel Kok, tel. 06 30355585

e-mail: michiel.kok@hotmail.com

Commissies

Verkeer

Stef Tours, Fred van der Burg, Huub Cramer

e-mail: verkeer@vogelwijkdenhaag.nl

Activiteiten (volwassenen)

Flip Petri (06-22711850), Yvonne Brouwer,

Marjan Scheeres

e-mail: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Kinderactiviteiten

Alphons Jacobs, Kiplaan 8

e-mail: kinderen@vogelwijkdenhaag.nl

Vogelwijk Energiek

Voorzitter: Britta Schaffmeister

Secretaris: Hans Hutter

Overige bestuursleden: Huub van Rossum,

Arjan Kuijstermans, Dick Tielrooij,

Erwin Mulders en Simone van Putten.

e-mail: info@vogelwijkenergiek.nl

website: www.vogelwijkenergiek.nl

Activiteiten & Clubs

Houstrustkoffie

Gezellige ontmoeting met wijkgenoten elke eerste en derde maandag van de maand van 10.30-12.00 uur, Tennisparviloen Houtrust.

Vogelwijk Dinerclub

Elke laatste maandag van de maand eten op diverse locaties.

Organisatie: Marja van Ede-Van Heel.

e-mail: marjavanheel@gmail.com

Huiskamerbridgeclub

Elline van Dijk, tel. 3659257,

e-mail: bridgevogelwijk@gmail.com

Jeu de boules

Sportveld Laan v. Poot, dinsdag 14.00-16.00 uur.

Info: Pieter Cusell, tel. 06 43492040,

e-mail: pieter.cusell@gmail.com

Conditietraining voor mannen

di. avond 20.30-21.45, Segbroek College, Klaverstraat
Frank v.d. Maaten, tel. 06 51182353

Damesgymnastiek

Donderdag 20.15-21.15, Gymzaal Heldringschool

Ineke Spaanbroek, tel. 365 30 02,

e-mail: inekecastel@gmail.com

Seniorengym (m/v)

Zaterdag 10.30-11.30 uur, Heldringschool

IJsvogelplein, Quintana van der Willigen,

tel. 06 24511063,

e-mail: indebloevanjeslijtage@quin-c-c.nl

Volleybalclub

Woensdag 20.15-22.00 uur Sportclub Westduin,

Laan van Poot 355A.

Eelco Jan Velema, tel. 06 46291428

Ledenadministratie

voor aanmeldingen, opzeggingen en adreswijzigingen

e-mail: leden@vogelwijkdenhaag.nl

De contributie voor de wijkvereniging (incl. het maandblad) bedraagt € 15,- per gezin per jaar.

Voor de contributiebetaling wordt jaarlijks een factuur toegezonden.

Rek.nr. wijkvereniging:

IBAN: NL61 INGB 0001783722